

SAMARBETE FÖR BÄTTRE VÅRD

Johansson Kristina
Enhetschef
046–174137
kristina.z.johansson@skane.se

2026-02-12
Version 1.0
Ange ärendenum

Uppföljning projekt Ätstörningar (dp 30)

Region Skåne beviljades tillstånd för att bedriva nationell högspecialiserad vård gällande viss vård av svårbehandlad ätstörning vid en enhet för vuxna med verksamhetsstart i december 2023. Förutom ätstörningsvård i regional regi, bedriver verksamheten sedan tidigare handledning, utbildning och konsultation och är knuten till förvaltningens forsknings- och utvecklingsenhet.

Inom ramen för Delprojekt 30 rekommenderade Södra regionvårdsnämnden en kartläggning av ätstörningsvård för barn och unga samt långtidssjuka patienter. Resultatet av denna rapporterades vid föregående uppföljning. De två kvarstående rekommendationerna från Södra regionvårdsnämnden var att en sjukvårdsregional samverkansgrupp fortsätter att arbeta för samordning av utbildningsinsatser, forskning och kompetensförsörjning samt rekommendationen gällande inrättandet av en konsultverksamhet för att stödja behandlare på regional/lokal nivå.

Aktuellt läge

Under 2024 och 2025 behandlades 4 respektive 5 patienter från andra regioner (Region Blekinge, Region Jönköpings län, Region Kalmar län samt Region Kronoberg). Parallellt med dessa patienter vårdades även regionala patienter som uppfyllde kriterierna för att erhålla denna vård men där remiss för nationell högspecialiserad vård inte inkommit. Ur patientsynpunkt är skillnaden inte märkbar då syftet med den vård som ges är att den ska vara jämlik och tillgänglig och vårdinnehållet är därför detsamma oavsett vilken remiss som inkommit.

Rekommendation 1:

En sjukvårdsregional samverkansgrupp fortsätter arbeta för samordning av utbildningsinsatser, forskning och kompetensförsörjning

Samverkansgruppen har fortsatt att planera in regelbundna digitala möten. Ett av syftena med dessa har över tid blivit att få en uppdatering av hur vården är organiserad och dess tillgänglighet vid de orter som är representerade. Förutom deltagare från Frisk & Fri och från olika orter i Region Skåne medverkar även representanter från Växjö och Karlskrona (Halland är fortfarande inte representerat). Pga omstruktureringar och resursbrist har några av deltagarna bytts ut eller varit tvungna att avböja deltagande vilket gör att kontinuiteten i de resonemang och det arbete som gjorts har avbrutits.

Arbetet fortgår med att tillgängliggöra relevanta utbildningar för samtliga ingående regioner. Likaså fortsätter diskussioner och uppdateringar kring olika aktuella och kommande forskningsprojekt.

Ett ämne som diskuterats är hur information och kunskap om NHV Ätstörningar ska nå ut till berörda vårdgivare. Våldigt få remisser, i förhållande till beräknat vårdbehov, har inkommit och väldigt få patienter har erhållit vården. För att få hjälp i denna process har kontakt tagits med kommunikatör och en första insats blev att inventera kunskapsnivån i samverkansgruppen. Sammanfattningsvis blev resultatet att vårdgivare inte vet vad som erbjuds inom ramen för NHV och att det är svårt att avgöra när remiss ska skickas. Denna upplevelse delas av Frisk & Fri som får väldigt få frågor gällande vårdformen och tolkar detta som att vetskap gällande NHV saknas. Tydligt är att ett stort behov av vård finns för de patienter som varken får behandling på primärvårdsnivå eller inom den specialiserade ätstörningsvården. Efterfrågan finns också på mer lättillgänglig information som är samlad centralt. Detta arbete kommer att fortsätta tillsammans med kommunikatör.

Rekommendation 2:

En konsultverksamhet upprättas inom ramen för NHV-uppdraget för att stödja behandlare på regional/lokal nivå

Inför 1 december 2023, då NHV-uppdraget trädde i kraft, fanns en tydlig arbetsbeskrivning formulerad av NHV-enheten med de, i det konsultativa teamet, ingående yrkeskategorierna, teamets ansvarsområde och de i uppdraget ingående delarna tydligt specificerade. I enlighet med beslutet ingår att ge råd och stöd till behandlare både på regional/lokal nivå likväl som på nationell nivå. I takt med att förfrågningar inkommit och nya kontakter tagits genom funktionen har ramarna blivit allt tydligare.

I dagsläget tas kontakt inom ramen för NHV via en person, som har konsultfunktionen, och via ett telefonnummer. De frågor som inkommer gäller oftast NHV-processen eller enskilda patientärenden och kan oftast avhandlas i stunden. I vissa fall är det information gällande behandling eller bedömning som efterfrågas och även dessa behov kan tillgodoses där och då. Vid behov finns även yrkeskategorier som specialistläkare, dietist och psykolog med flera att tillgå och återkoppling kan ske utan dröjsmål även då.

Då individen med konsultfunktion även är involverad i bedömning av NHV-patienter och har kontakt med patient och behandlare efter start av vård inom ramen för NHV blir denna individ väldigt synlig för vårdgivare. Intresse för vården har väckts och detta har i sin tur gjort att kunskap gällande ätstörningar och deras behandling har efterfrågats. Kunskaps spridning har då skett via studiebesök som ägt rum på Region Skånes Ätstörningscentrum i samarbete med KCÄ (Kompetenscentrum för Ätstörningar Syd). Dessa besök har senare lett till att team med högre

ätstörningskompetens startats upp på olika vårdavdelningar där upplevelsen tidigare varit att kunskap fattats.

Efterfrågan av föreläsningar, både på plats och digitalt, har efterfrågats då intresse väckts via NHV och upptäckten sedan gjorts att kunskap inom ätstörningsområdet saknats på hemorten. Även föreläsningarna har givits i samarbete med KCÄ och har gjort det lättare att nå ut med informationsmaterial till vårdgivare inom andra regioner.

Planering

Utöver ett eget fortsatt arbete med att sprida information gällande NHV inom området ätstörningar i alla, för enheten, tillgängliga kanaler kommer ett fortsatt samarbete med kommunikatören att kvarstå. Förhoppningen är att samarbetet ska generera tydlig information som är lätt att tillgå för både vårdgivare och patienter men även för anhöriga. Av erfarenhet vet vi att anhöriga i vissa fall har varit avgörande för om en patient har fått remiss eller ej och deras påstridighet och uthållighet har givit patienten en chans till ett friskare liv genom att en remiss skrivs.

Fortsatta digitala möten inom samverkansgruppen kommer att vara en av förutsättningarna för en vidareutveckling av ätstörningsvården, i närtid inom Skåne men även över tid i andra regioner, genom delgivning av resultat av forskningsprojekt, nya erfarenheter och nya arbetssätt.

Vad gäller det konsultativa uppdraget kommer detta att fortsätta att utvecklas beroende av de behov som uttrycks från vårdgivare och patienter och genom en flexibel anpassning till de förändringar vård och samhälle genomgår.